

K. H. Weber:

Boží pořádek ve stvoření

(1. Korintským 11,1-16)

Hendrik Leendert Heijkoop:

Přikrytí hlavy ve shromážděních?

OBSAH

Úvod.....	2
„Budte mými napodobiteli“ (verše 1 a 2).....	3
Božské pořadí (verš 3).....	7
Důsledky toho pořadí (verše 4-10)	14
Boží zdůvodnění (verše 7-9).....	18
Závislost muže a ženy (verš 12)	22
Úsudek Korintských (verš 13)	23
Vyučování přirozenosti (verš 14)	24
Dlouhé vlasy ženy (verš 15)	26
Přikrývání hlavy během shromáždění.....	28
Závěr (verš 16)	30
Přikrytí hlavy ve shromážděních?	31

Úvod

Tento oddíl Písma se zřídka probírá ve shromážděních. Boží pořádek stvoření má však velký význam pro náš praktický život. Z Božího pořádku stvoření vyplývá postavení muže a ženy, a tím jsou také dány okruhy úkolů a činností mužů a žen.

Možná by nás mohlo napadnout: Je vlastně takový oddíl Písma, ve kterém jde jen o vnější věci, důležité pro naše dny? Nejsou mnohem důležitější předměty? Vždyt bychom přece mohli mluvit o Shromáždění, o slavné budoucnosti, která nás očekává, nebo o jiných věcech. To bychom přirozeně mohli. Ale kdo rozhoduje o tom, co je v Bibli důležité a co je nedůležité? Vše, co v ní je, je důležité. Pomysleme, že toto téma je něco nejen pro „včerejší lidi“, pro zaostalé kazatele morálky nebo pro lidi z minulého století.

Jde přirozeně o vnější věci, to je pravda, ale za těmito vnějšími věcmi se skrývají důležité božské zásady, a nedbání na tyto zásady vedlo k dilematu, ve kterém dnes jsme. Jsem velmi hluboce přesvědčen, že příčina našeho dnešního vývoje směrem dolů má své odůvodnění v tom, že lidé zde představené zásady pošlapali nohama. Mravně nízký stav v manželstvích a rodinách, v nás obklopujícím pořádku ve společnosti, dezorientace v politice a co vše mohou jmenovat, má z velké části příčinu v tom, že není brán zřetel na božský pořádek ve stvoření. To se týká nejen světa,

který nás obklopuje. Často jsou v křesťanských manželstvích katastrofy – a to je ještě jemně vyjádřeno! Jsou tu rozvody, muži opouštějí své ženy, ženy opouštějí své muže s malými dětmi, manželé si po 25 letech manželství už nemají co říci, je to jako morní náказа v našem středu. Sotva jsou ještě nějaká svědectví, která tím nejsou zasažena. Pozorujeme tedy, že pojednání o takových tématech je také pro nás vysoce aktuální.

„Bud’te mými napodobiteli“ (verše 1 a 2)

„Bud’te mými napodobiteli, jako také já Krista. Chválím vás ale, že ve všem na mne pamatujete a naučení, jak jsem vám je dal, pevně držíte.“ (verše 1 a 2)

Dříve než o tomto tématu budeme od 3. verše mluvit do podrobností, bych chtěl krátce něco říci o prvních dvou verších. Mohli bychom nyní ty první dva verše uvažovat odděleně od souvislosti, a pak by už samy o sobě byly cenné, ale to nechci v první řadě udělat. Chci krátce něco říci o těch dvou verších všeobecně, ale pak bych je ještě rád postavil do souvislosti zde dávaných poučení.

Apoštol Pavel začíná tento oddíl Písma tím, že říká: *„Bud’te mými napodobiteli.“* O této myšlence bychom nyní mohli mnohé říci. Je celá paleta způsobů chování a postojů, jak je apoštol Pavel před námi žil, které smíme a můžeme napodobovat. Aby se člověk mohl sám představit jako takový příklad, musí nejprve sám být napodobitelem. To říká tento verš. Apoštol Pavel se představuje druhým jako příklad, protože on sám o sobě nejprve byl napodobitelem Pána Ježíše. To je vždy božské pořadí. Pokud jsme osobně nenapodobovali Pána Ježíše, tak není možné být příkladem pro druhé. U Tesalonických tomu tak bylo. V 1. Tesalonickým je nejprve řečeno, že Tesaloničtí napodobovali apoštola Pavla, a tím se stali příkladem pro druhé. Tato cesta je pro nás vždy otevřená. Nyní jen připomenu tu či onu stránku v apoštolově životě. Ve Filipským 3 považoval všechno za škodu a smetl kvůli výtečnosti známosti Krista Ježíše, svého Pána. Na všechny své pozemské přednosti zapomněl. Nepřipjal si žádné vyznamenání vzhledem ke svému vzdělání, ke své známosti. Považoval to za něco, co člověk už nebere do ruky, protože poznal a má něco lepšího. Na konci 10. kapitoly v posledním verši říká: *„Nehledám svůj prospěch, nýbrž prospěch mnohých.“* (1. Kor. 10,33) To je následování hodný postoj tohoto muže. A na konci dal svůj život pro Krista, vytrpěl mučednickou smrt pro svého Pána. Jeho se skutečně vyplatí napodobovat.

Potom vyslovuje chválu o Korintských: Říká: *„Chválím vás ale, že ve všem na mne pamatujete.“* Podrželi tedy apoštola v dobré paměti. Je to pro nás také ještě aktuální? My apoštola přece vůbec neznáme, ještě nikdy nebyl v P. Přirozeně, že ne, ale přece můžeme stále ještě na apoštola pamatovat, když pevně držíme to, co

nám zanechal, tj. jeho božsky inspirovaná Písma. A právě to je nutně potřebné v našich dnech.

Na tomto místě už upozorňuji na rozdíl mezi verši 2 a 17. Hned o tom budeme přemýšlet ještě intenzivněji. V 17. verši říká: „*Nechválím...*“ Zde říká: „*Chválím...*“ To nám velmi jasně ukazuje, že v prvních 16 verších před apoštolem stojí zcela jiný předmět, než to, o čem zamýšlí jednat od verše 17 dále. Byl tu tedy okruh, v kterém mohl Korintské chválit. Byly tu naproti tomu jiné oblasti, ve kterých je nemohl chválit. Poznáváme tedy už, že v našem oddílu nejde především o shromažďování se jako Shromáždění (Církve), nýbrž o něco, na co v Korintu ještě dbali a drželi to ve vážnosti: postavení muže a ženy. V těchto otázkách ještě pamatovali na apoštolova slova, a proto je mohl chválit. Drželi ještě naučení, která jim Pavel vydal.

Předání (tradice)

Když už se s tímto slovem nyní opět setkáváme, pak o něm chtějme přemýšlet trochu intenzivněji. Slovo „předání, (tradice)“ bylo v posledních letech také v našem středu slovem, které bylo velmi často vyslovováno. O kterých tradicích zde Pavel mluví? Slyšel to on sám někdy dříve, a nyní to dával dále, anebo to bylo něco zcela jiného? Když zde apoštol Pavel mluví o předání, pak to byly novozákonní pravdy, které ze zkušenosti a ze Starého zákona vůbec neznal. Byla to zjevení, která mu byla dána od Pána, dlícího v nebi. To nalézáme v 1. Korintským 2, kde mluví o apoštolech, jimž byla dána zjevení, která nejprve ústně, a později písemně zanechali věřícím. Apoštolové obsah těchto zjevení oděli do slov, ústně nebo písemně, a **inspirovaně**, tedy slovo od slova, dávali dále. Když zde Pavel tedy mluví o předáních, nemá na mysli nic jiného než inspirované Boží slovo, a nikoli nějaká tradicí předávaná lidská slova. Je důležité tomu rozumět, neboť to je příčina, proč je máme pevně držet. Držíme proto pevně Boží slovo, ne že je vázáno na tradici, nebo protože bylo předáváno od generace ke generaci, nýbrž protože doslovně, slovo za slovem, je inspirovaným Slovem. Chtěl bych k tomu citovat ještě jedno místo, abych to ukázal. Ve 2. Tesalonickým 2,15 čteme: „*Proto tedy, bratři, stůjte pevně a držte učení, která jsme vám předali a kterým jste byli vyučeni, ať už slovem nebo dopisem.*“ (ČSP) Zde máme přesně to, co jsem právě řekl: ústně a písemně. V kapitole 3,6 byli jiní, kteří to nečinili. Chodili nepořádně a tedy ne podle předání, která obdrželi od apoštolů.

Vedle toho jsou také předání, o kterých Písmo mluví negativně. Já to nyní vědomě trochu rozlišuji. Přitom myslím na slova, která Pán Ježíš sám v Matouši 15,2 říká učným v Písmech. Nejprve mu oni říkají: „*Tvoji učedníci přestupují tradici starších.*“ Pak Pán jako odpověď ve 3. verši říká: „*Vy přestupujete Boží příkaz kvůli své tradici.*“ A v 6. verši: „*Zrušili jste Boží přikázání pro svou tradici.*“ V Galatským 1

apoštol říká, že byl mimořádný horlivec pro otcovské tradice; a v Koloským 2,8 mluví apoštol Pavel s výtka o lidských tradicích, které rovněž byly v rozporu k Božím příkazům. Takové lidské tradice jsou až dodnes v církvi, v Božím shromáždění, u těch, kteří se přiznávají ke Kristu a jsou skutečně znovuzrození. V jejich středu je tak jako dříve lidská tradice, která není v souhlasu s Božím slovem a kterou je třeba odsoudit.

Potom máme třetí druh předání (tradic), které nenajdeme přímo v Písmu, které tu ale jsou. Také v životě shromáždění jsou předání, která nelze srovnat s Písmem. Jsou prostě tu. Máme jmenovat několik příkladů? To, že například máme shromáždění začínat písní, nemůžeš nikde v Písmu odvodit. Nemám nic proti tomu, ale mohlo by to být také jinak. Chci jen na příkladech objasnit, co mám na mysli. Že tu je nedělní školka, je prostě tradice, kterou nelze zdůvodnit Písmem. Že máme konference, – mám z každé z nich radost! – je určitá tradice. Chceme je zachovat, ale když se někdy nekonají, nic se nezkazí. Nechceme to prostě změnit kvůli změně, ale nechceme něco také křečovitě pevně držet, a považovat to za něco „konečného“ a něco „nezměnitelného“, i když také jinak je to dobré a ne špatné, nebo stejně správné.

Doufám, že jsem pomocí těchto tří vysvětlení ohledně předání (tradic) ukázal, co my – ať to stojí cokoli – chceme pevně držet. Boží věčně pevně stojící slovo, které, v každém případě pokud jde o toto sdělení, bylo ještě i Korintskými pevně drženo. Mně se v poslední době stalo velmi cenným, že Písmo právě tuto myšlenku silně zdůrazňuje. Chceme něco **pevně držet**, milí, v době, ve které lidé myslí progresivně, ve které se říká: „Stát na místě znamená jít zpět.“ – V duchovním životě to také je správné. Ale když jde o to, něco zachovávat nebo pevně držet, pak to je v Božím slovu velmi pozitivně poznamenáno. V době, kdy je jedno po druhém opouštěno, a je jedno na kterém křesťanském území, smíme mít přání pevně držet, co nám jednou provždy bylo v Božím slovu zjeveno jako křesťanská pravda. Tady není také žádný dodatek nebo nějaký vývoj. Pravda byla dána jednou provždy a už se dále nerozvíjí. Pro **mne** tu je vývoj v duchovním růstu, a to je něco jiného, ale pravda sama se dále nerozvíjí.

Pak je ještě třeba poznamenat, že apoštol říká, že Korintští tu pravdu drželi tak, **jak** jim ji on předal. Slovo „**jak**“ ukazuje způsob, který jsem právě popsal: Přijmout zjevení a skrze Ducha Svatého je inspirovaně dále předat. Tímto způsobem byla předána. Pavel k nim nepřidal vlastní myšlenky, jak on ty věci vidí, a také z nich nic nevy pustil. Předal je dále tak, jak mu byla zjevena.

Pak se zmíním ještě o třech místech – dříve než potom přejdu k 3. verši – v nichž v 1. dopisu Korintským je zmíněna myšlenka předání. Je to pro nás velmi významné, neboť to činí naše verše tak cenné, když vidíme, na jakou úroveň, na kte-

rou rovinu apoštol tyto myšlenky staví.

Zde mluví o těchto předáních poprvé, potom ve verši 23 podruhé – ve verši 23 jde o památné jídlo Pána – a pak o tom mluví v 1. Korintským 15,3 potřetí. Tam jde o slavnou pravdu vzkříšení Pána Ježíše a věřících, a to chceme krátce navzájem porovnat. To, co apoštol zde sděluje jako předání, má stejnou důležitost, tutéž hodnotu, jako pravda o jídle Pána a pravda o vzkříšení Pána Ježíše a věřících. Toho si máme být vědomi, abychom tento oddíl neřadili jako nějaký druhořadý nebo vedlejší.

Poznámky předem

Nyní přicházíme k oddílu samému. Ten začíná ve 3. verši a končí v 16. verši. Dříve než budu mluvit o podrobnostech, také k tomu několik zásadních myšlenek. Je celá řada míst Písma, která popisují vztahy muže a ženy v manželství, např. Efezským 5, Koloským 3, 1. Petra 3. To jsou cenná místa, která se ale omezují na vztahy muže a ženy v manželství. Pak jsou jiná místa Písma, jako je to naše, která činí zásadní výpovědi o postavení muže a ženy nezávisle na tom, zda jsou v manželství nebo ne. Vedle tohoto místa to nalézáme v 1. Timoteovi 2 a Titovi 2. Jsou tedy místa Písma, v nichž je osloven každý muž a každá žena zcela nezávisle na tom, zda jsou v manželství nebo ne. Jedno takové místo máme v těchto dnech před sebou. Žádný přítomný muž a žádná přítomná žena se nyní nemohou vyloučit s odůvodněním: Mne se to netýká, vždyť já nejsem ženatý (provdaná).

Druhá předchozí poznámka: Tento oddíl nejedná především o shromáždění jako církvi. Říkám to ještě jednou v úvodu zcela vědomě, protože mnoho vykladačů a dokonce i překladatelů Bible, kteří opatřují svůj překlad Bible nadpisy, právě tomuto oddílu dalo tento nadpis. Ne, zde vlastně nejde o shromažďování jako církev. V tomto oddílu není popsáno, jak se žena a jak se muž mají chovat ve shromážděních jako církev.

V dalším oddílu, který začíná veršem 17, je tomu jinak. Tam jim Pavel musí říci: „*Nechválím...*“, protože vzhledem ke shromažďování byl v Korintu velmi velký nepořádek. Tady nemohl vůbec chválit. Když se scházeli jako církev (shromáždění), platily jiné zásady, nebo – to není zcela správně – byly přidány jiné zásady k těm nynějším poučením. Poučení, která máme v tomto oddílu, se tedy neomezují na shromáždění, ale také je nevylučují. Tomu musíme rozumět. Platí také ve shromážděních, ale neomezují se na ně. Chci to ukázat jedním místem. V 1. Korintským 14,34 je napsáno: „*Ženy vaše v shromážděních ať mlčí.*“ V našem oddílu je řeč o tom, že se modlí nebo prorokují. To už ukazuje, že nejde o tytéž možnosti nebo časy a místa. V 1. Timoteovi 2 je v 8. verši napsáno, že se na každém místě mají modlit **muži**. Zde, v 1. Korintským 11 je bez dalšího možná modlitba žen. Ta místa

tedy ukazují, že se zde **nejedná** výlučně o shromáždění. Mohl bych také uvést ještě dva verše z naší kapitoly. Nejen verš 17, také verš 18 a verš 20 mluví jednoznačně o shromáždění v protikladu k oddílu, který nyní uvažujeme.

A přece se tento oddíl nalézá, o tom jsem po mnoho let přemýšlel, a nyní dávám svůj dojem dále – nalézá se kde? Je právě mezi oddílem, ve kterém je popsána pravda o stolu Pána v 10. kapitole a oddílem o /památném/ jídle Pána v 11. kapitole. To je přece zajímavé. Mohli bychom si položit otázku, proč to tak je. Věřím, že v oddílu mezi kapitolou 10,14 a 11,23 se učíme třem věcem:

1. V kapitole 10,18-22 je nám ukázáno, že naše vztahy nemohou být zároveň pěstovány s nějakým lidským stolem a se stolem Pána. To je první poučení.
2. V dalším oddílu, od verše 23 až do konce, jsou nám ukázány vztahy k lidem, jimž nemáme dávat žádnou urážku a na které máme brát ohledy, zvláště, ale ne pouze, když jde o věřící.
3. V našem oddílu jsou nám ukázány vztahy – jde třikrát o vztahy, které mají muži k ženám v pořádku stvoření.

Když tyto tři jmenované vztahy nejsou v souladu, je tím dotčeno také shromáždění k lámání chleba. Věřím, že tomu se musíme naučit. Proto jsou napsány tyto věci mezi tím.

Ještě jedna poznámka předem: Když nyní mluvím o tomto oddílu, pak to chci činit s určitou zřetelností, ale prosím, nepříčítejte mi tvrdost nebo nelaskavost. Nechtěl bych o tomto oddílu mluvit s hrožením, žalováním nebo odhalováním. Mým úmyslem je získávat a vysvětlovat, a ne kázat s pozdvíženým ukazováčkem nebo s nezdravou tvrdostí k někomu. Přesto by se mohlo stát, že po těch třech večerech ten nebo onen řekne: „Neřekl jsi to dostatečně jasně.“ Snad, protože právě nemluví tvrdě a žalobně. Jiný možná řekne: „Řekl jsi to příliš jasně, tak zřetelně se nesmějí ty věci říkat!“ Chceme k těmto věcem přistupovat s určitou opatrností, a přece v naší orientaci postrádající době, jak jsme zpívali, představit božská měřítká. Dle nich se mohou naše manželství uzdravit, při jejich nedbání ztroskotat, ačkoli tento oddíl, to jsem už řekl, se **nevztahuje** jen na manželství, ale také je nevyučuje.

Božské pořadí (verš 3)

Nyní přicházíme k verši 3: „*Chci ale, abyste věděli...*“ Tento výraz ukazuje, jak důležitá jsou apoštolovi ta naučení, která nyní následují, a chceme-li se stát jeho napodobiteli, pak bychom měli také dbát na slova, která nyní říká. To také patří k napodobování apoštola, abychom dobře naslouchali, co on chce v této záležitosti říci. Chce, abychom to věděli, a slovem „věděti“ není míněna jen schopnost ducha přidat tyto věci do paměti a uložit je tam. Ne, toto slovo „**vědět**“ znamená mít

hluboké vnitřní poznání Božích myšlenek o tom. To je více, než jen považovat jmenovaná sdělení za pravdivá. To slovo nalézáme 10x v kapitolách 3 až 9 Prvního dopisu Korintským, 10x Pavel předkládá důležitost toho, abychom ty věci, které nám sděluje, znali nebo věděli.

Jsem velmi hluboce přesvědčen o tom, že ve svém středu máme velký nedostatek skutečné známosti o tomto oddílu Písma. Nemusíte ale mít starost, nebudu během těchto tří dnů dělat žádné namátkové zkoušky a nikoho se nebudu osobně ptát, ale přeji si, aby se po těchto třech dnech tento nedostatek trochu zmenšil, a doufám, že se to stane.

Nuže, máme vědět, že Kristus je hlava každého muže, že hlavou ženy je muž a že hlavou Krista je Bůh. Chci ten verš nejprve souhrnně osvětlit. V tomto třetím verši nalézáme božské pořadí ve stvoření. Nejde v něm vůbec o nějakou určitou cenost. Není řečeno, že někdo je cennější než někdo druhý, nýbrž je ukázáno, že tu je odstupňování v pořádku hodnosti. Je tu jeden Nejvyšší, to je Bůh. Jsou čtyři stupně a tři hlavy. Nejvyšší stupeň zaujímá Bůh, druhý nejvyšší Kristus, třetí nejvyšší muž a čtvrtý žena.

Začnu jinak, než je to zde, a sice tím Nejvyšším, Bohem. Kdo je Bůh? Zde nejde o různé Osoby Božství: Bůh Otec, Bůh Syn a Bůh Duch Svatý. Zde jde o Božství v jeho celku. To je Bůh, a tento Bůh je hlavou nad Kristem, nikoli nad Kristem jako Bohem Synem. Bůh Syn nad sebou nemá žádnou hlavu. Božská Osoba už nemá nad sebou žádnou hlavu. Bůh Syn, Bůh Otec a Bůh Duch Svatý jsou na jedné rovině. Je nešťastné říkat: „Třetí Osoba Božství“, když s tím spojujeme pořádek hodností. Pak je to velmi nenáležitý způsob vyjadřování a Písmo tak také nikdy nemluví.

Víme nyní, že jde o Boha. A když je viděn Kristus, který má nad sebou hlavu, pak je to Kristus jako člověk. Tomu nyní už není těžké rozumět. Když je Pán Ježíš viděn jako člověk, je podřízen Bohu. A přesně to je zde ukázáno. To byl nejen jako člověk na této zemi, nýbrž to zůstává ve vši věčnosti. To říká 1. Korintským 15: „..., aby také Syn sám byl poddán tomu, který mu všechno poddal,“ to jest Bohu. Jako člověk bude Pán Ježíš věčně zaujímat sloužící postavení. To nemá s cenností vůbec nic společného, neboť když Pán Ježíš zde na této zemi třicet tři roků sloužil jako člověk, byl pro Boha nekonečně, nepřekonatelně cenný, tak cenný, že nad tímto člověkem roztrhl nebe a vyjádřil Mu celé své zalíbení.

Nyní přicházíme ke druhé hlavě. Kristus je hlava muže, a to každého muže. Nejde zde o ženatého muže. Každý muž jako Boží stvoření má nad sebou hlavu, a tou je Kristus jako člověk. Pán Ježíš je hlavou nad každým mužem v dvojím směru:

1. Jednou proto, že On, který byl a je věčný Bůh, přišel jako člověk do stvoření. To čteme v Koloským 1,15, kde o Něm je řeč jako o Prvorozeném všeho stvoření. Když Stvořitel vstoupil do svého Stvoření jako člověk, pak musel nutně v tomto

stvoření zaujmout nejvyšší hodnost. Prvorozený neznámá, že Pán Ježíš je nejdříve narozený člověk, neboť tím byl Kain, ale On přišel do svého stvoření a zaujal jako Stvořitel, který se stal člověkem, nejvyšší hodnost (postavení). To je ve spojení s výrazem „Prvorozený“, a tak je právě hlavou nad každým mužem.

2. Kromě toho je v druhém ohledu také hlavou nad každým mužem, a sice tak, že Pán Ježíš jako člověk svou obětní smrtí získal dodatečný nárok na celé stvoření. Jako Stvořiteli Mu svět patřil tak jako tak, ale v Matouši 13 čteme, že Pán Ježíš jako ten, který hledal poklad, když ho našel, tak ho nekoupil, ale koupil pole, na kterém byl ten poklad skryt. A tam je napsáno: „*To pole ale je svět.*“ Pán Ježíš tady svou obětní smrtí jako člověk získal nárok na své stvoření. Ve 2. Petra 2,1 se mluví o Příkazateli, který je zapírán, který ale lidi vykoupil (neznámá to „vykoupil ke spasení“, nýbrž „získal si na ně nárok“). Tak je Pán Ježíš hlavou každého muže. On je ale například také hlavou těla Shromáždění (Církve) a hlavou úhlu (Mat. 21,42). Je mnoho míst, která popisují Pána Ježíše jako Hlavu, ale ne všechna mají stejný význam.

Nyní přichází naše stránka, stránka všech mužů, neboť zde jsou míněni věřící i nevěřící mužové. Pořádek ve stvoření platí pro každé stvoření, ale od koho může Pán očekávat, že na něj bude dbát? Může to očekávat od věřících. Nevěřící muži na to nedbají, ačkoli jsou jako stvoření odpovědní. Ale od nás, věřících mužů, to Pán může očekávat. Nyní bych chtěl apelovat na nás. My jako muži nejsme autonomní. Máme všichni nad sebou Krista jako hlavu. **Hlava** mluví o vedení, řízení, to vyznačuje hlavu. Tomu můžeme dobře rozumět. Naše hlava vede a řídí každou část těla. Tak je každý muž před touto Hlavou (Kristem) odpovědný, aby se ptal, a v souhlasu s jejími směrnicemi jednal. Děláme to jako věřící muži? Ptáme se naší Hlavy: Co chceš? Mám udělat to či ono? To ukazuje závislost muže na jeho Hlavě. To je velmi, velmi cenná myšlenka. To nás činí zcela skromnými, milí muži! Jsme závislí na naší Hlavě.

Pak přicházíme ke třetí hlavě. Tou třetí hlavou je muž. Muž je zásadně hlava nad každou ženou, a nejen nad svou vlastní ženou. Zde nejde především o manželství. V manželství je muž přirozeně hlavou své ženy. Je ale také zásadně hlavou nad ženou, nebo jinak řečeno, v pořadí hodností stojí nad ženou. To neznámá, že nad svou ženou panuje. Věřím, že tomu často také není správně rozuměno. V 1. Mojžíšově 3 je vzhledem k ženě řečeno: „**On panovati bude nad tebou.**“ Mnozí to považují za normální stav v křesťanském manželství. A přesně to to není. Skutečnost, že muž bude panovat nad ženou, byla jednoznačně následkem hříchu. Tak to Bůh nechtěl. „**Učiním jemu pomoc jako jeho protějšek.**“ (1. M. 2,18) Žena byla muži původně dána jako taková, která s ním stojí na jedné rovině. Muž není ředitel nebo šéf své ženy, a žena nestojí pod principem poslušnosti k muži, nýbrž je v postavení poddanosti. To není totéž. To je podřízení se, ale je přece jemu rovná. Žena

nebyla utvořena z nohou muže. Neleží muži u nohou. Nebyla také utvořena z hlavy muže, aby nad ním panovala. (To je dnešní situace, ve které žijeme.) Ne, ona byla utvořena z jeho boku, ze žebra, jemu odpovídající. To je obdivuhodná skutečnost – a my bychom na ni měli dbát. Být hlavou ženy neznamena despotickou vládu, nýbrž vedení a řízení tak, jak to Bůh chtěl.

A po těchto temných staletích, v nichž muž, jako důsledek hříchu, vykonával toto Bohem nechtěné panování nad ženou, nyní křesťanství ženě opět dalo postavení, které Bůh původně pro ženu měl na mysli. Neboť když Bůh stvořil první lidi, tu myslel na Krista a Jeho Shromáždění. To byl obraz. Když byla pravda o Kristu a Jeho Shromáždění v Novém zákoně zjevena skrze Pavla, je tento vztah měřítkem pro náš poměr k našim ženám. A to je nepřevýšeně krásné, milé, rozehřívající a přitažlivé.

Žena tedy má v manželství, ale také ve všech ostatních společenských okruzích, nad sebou muže jako hlavu. Proto je také proti Božím myšlenkám, když ženy zaujímají mužská postavení. Nechci žádnou ženu diskriminovat. Zcela naopak. Chci jí představit krásu jejího postavení. Ale Bůh nechce, aby se žena stávala hlavou, aby se stávala tím, co odpovídá postavení muže. Uvedu k tomu ještě místo z 1. Timoteovi 2,12, ve kterém Pavel říká: „**Nedovoluji ženě, aby vládla nad mužem.**“ Tedy nikdy nemá přebírat vedení nějakého muže. A když se první žena (Eva) vzdala postavení své poddanosti a převzala vedení, uvedla celý lidský rod přímo do hříchu se všemi jeho pustošivými následky.

Je zajímavé také vidět, že když jsou použity výrazy „**muž**“ a „**žena**“, chce Duch Svatý představit rozdíl pohlaví. Když se jedná o shromažďování jako Shromáždění /Církev/ (verš 33), mluví Duch Svatý o „**bratřích**“. Ne ve všech, ale na mnoha místech znamená slovo „**bratři**“ věřící. Například v 1. Tes. 1,4: „... **vědouce, bratři Bohu milí, o vyvolení vašem.**“ Tam má Písmo na mysli všechny věřící, pohlaví nejsou v tomto výrazu rozlišena. Když ale mají být pohlaví rozlišena, tak jako zde, pak Písmo mluví o „**muži**“ a o „**ženě**“. Představím ještě jeden verš ze Starého zákona ve spojení s mužem jako hlavou, a tak vůdcem ženy. V 1. Mojžíšově 24, když služebník přivádí Rebeku k Izákovi, čteme v posledním verši: „**I uvedl ji Izák do stanu Sáry matky své, a vzal Rebeku, a měl ji za manželku, a miloval ji.**“ To je slavný popis této zásady, použité na manželství. Tu je Bohem chtěné vedení, které vychází od muže. On ji vede a řídí. Žena se smí opřít o vedení muže. Smí vědět, že je vedena. Jaký slavný obraz. Vedení je, když jde o manželství, charakterizováno láskou. „**A miloval ji.**“ V tomto vztahu smí žena být plně šťastná. A já jsem hluboce přesvědčen o tom, že žena je šťastná jen tedy, když zaujímá právě toto postavení, a že se stává nešťastnou, když začne zaujímat postavení hlavy.

Když jde o ocenění, pak nejsou ženy nic menšího než muži. Ta myšlenka by neměla

nikdy vzniknout. Jestliže je muž více hlava, pak žena je více srovnávána se srdcem. To není méněcenné. Být srdcem znamená zprostředkovávat náklonnost, teplo, úkryt. To je velmi, velmi krásný úkol pro ženu. Stojí za námahu si v Písmu vyhledat okruhy úkolů ženy. Jsou tak cenné a krásné, že bychom se mohli téměř stát vůči nim závistiví. Jsou nádherné popisy duchovních žen. To také neznamená, že žena je méně duchovní než muž. V Písmu jsou také vzhledem k manželství příklady, v nichž ženy byly duchovněji. V některých manželstvích tomu tak je i dnes. Ale duchovní žena bude pak vůči svému muži moudrá a nebude mu to dávat pociťovat. Když se Abigail poprvé setkala s Davidem, byla duchovněji než David. Žena ve 2. Královské 4 byla duchovní žena, která poznala Božího muže. Neříká: „Udělám /já/ mu pokojík.“ Říká svému muži: „**Udělejme...**“ To je duchovní žena, ale s uznáváním této nyní v Novém zákoně zjevené pravdy. Uznávala nad sebou muže jako hlavu. A tak máme některé pěkné příklady v Písmu, které smíte napodobovat. Ještě jednou: Když to je v křesťanských manželstvích v praxi uskutečňováno, pak to je k prospěchu.

Víte, proč se naše manželství hroutí? Jsou dva důvody. Na jedné straně proto, že muž si myslí, že může vládnout jako despota a nebere ohled a nemá cit pro pocity své ženy. A druhý důvod je, že žena už nezaujímá postavení poddanosti a buď smýšlí a jedná emancipovaně nebo si dokonce činí nárok na panování. Na těchto dvou nedbáních zde jmenovaných zásad ztroskotávají naše manželství. A my bychom přece rádi byli takoví, kteří tento Bohem do stvoření vložený pořádek ochotně zachovávají. Když to nečiníme my jako věřící, kdo by to pak měl činit?

Skončím jedním výrokiem bratra Darbyho: „**Nedbáním na poddanost** (a poslušnost; poslušnost nyní vynechávám, protože to zde nepatří k našemu tématu, ale slovo poddanost zdůrazňuji) **se zapaluje hříchem**. To je pravda! Tu myslíme na první lidský pár. **Nedbáním na poddanost se zanítil hříchem a dbáním na ni se lidstvo uzdraví.**“ A přitom myslel na tisícileté království. Pak se dbáním na tuto božskou zásadu lidstvo uzdraví. Pak už zde nebude taková bída ve společenském pořádku, jako je dnes. Ale otázka, kterou chci končit, je: Chceme čekat až na tisícileté království? Anebo to smí už dnes obšťastnit a oživit náš poměr muže a ženy? Doufám, že Boží myšlenky jsou přitažlivé a rozehrějí naše srdce, abychom, nezáleží na tom, v kterém vztahu, prožívali šťastné soužití muže a ženy.

Proč se na toto pořadí tak málo dbá?

Není se co divit, že ve světě nedochází žádné vážnosti, neboť svět je ovládán Satanem, knížetem tohoto světa, velkým Božím protivníkem. Ale na toto pořadí se také nedbá mezi mnoha křesťany. Budeme se zabývat otázkou: Proč? Křesťané mají přece Bibli ve svých rukou. Proč ponechávají toto pořadí často bez povšimnutí? Na

to jsou některé odpovědi. Slyšel jsem od věřících 1. Korintským 11 vysvětlovat následovně: „To, co zde Pavel píše, je jen Pavlův názor.“ To není pravda, neboť v 1. Korintským 14,37, kde Pavel také mluví o postavení ženy, totiž že ženy mají ve shromážděních mlčet, v návaznosti říká, že to, co jim píše, je **příkázání Pána**. Tedy ne jeho názor, nýbrž slovo Pána.

Druhé vysvětlení 1. Korintským 11 spočívá v tom, že věřící říkají, že to je poučení vázané na čas, které tedy mělo platnost jen pro určitou dobu, totiž pro tehdejší čas, když je Pavel napsal, a dnes už ne. Toto tvrzení není udržitelné, neboť Pavel předkládá pořádek ve stvoření, který trvá tak dlouho, jak existuje stvoření. To znamená: Tak dlouho, jak jsou na zemi muži a ženy, tak dlouho platí ten pořádek ve stvoření. Nebude platit teprve tehdy, až zde už nebudou žádní muži a žádné ženy. Přejde tato doba? Ne, ale přijde věčnost. Dokud existuje **čas**, jsou tu muži a ženy, také i v tisíciletém království. Ale když tento **čas** přestane, a začne **věčnost**, přestane také tento pořádek ve stvoření, neboť pak už nebudou žádní muži a žádné ženy. V Lukáši 20 Pán Ježíš říká, že ve vzkříšení už nebude rozeznávání pohlaví. V Lukáši 20,35-36 mluví Pán o vzkříšení z mrtvých a říká: už se nebudou ženit ani nebudou provdávány, lidé také už nebudou smrtelní, nýbrž budou podobni andělům. Jsou synové Boží, protože jsou synové vzkříšení. A skutečnost, že jsou podobní andělům, znamená, že jsou bez pohlaví. V nebi už nejsou žádní muži a žádné ženy. Pohlaví přestává. Tam jsou už jen věřící. Pak už tam není také žádný pořádek v Božím stvoření. A tedy argument, že to jsou časově omezená naučení, není správný.

Potom existuje další argument pro **chybné** vysvětlení 1. Korintským 11, který zní, že tato naučení jsou vázána na kulturu, to jest, že byla směrodatná pro tehdejší adresáty Dopisu – pro Korintské. Říká se například, že tyto ženy byly tak povídavé, že jim muselo být zakázáno mluvit ve shromáždění. Ne, ta naučení nejsou vázána na kulturu, neboť 1. Korintským, a to vyplývá z kapitoly 1,2, se neobrací k Božímu shromáždění v Korintu, nýbrž ke všem, kteří kdekoli vyzývají Pána, to znamená ke všem křesťanům, nezávisle na tom, kdy a kde žijí. K tomuto argumentu se ještě jednou vrátím, když budeme mluvit o andělech.

Pak tu je další, velmi duchovně znějící vysvětlení pro ospravedlnění vlastních myšlenek a přecházení Božího pořádku ve stvoření. To je argument z Galatským 3,28, který zní: „**V Kristu není muž ani žena.**“ To je přirozeně pravda. Pokud se týká našeho postavení v Kristu, jsme si všichni rovni. Zde nemá muž jiné postavení než žena. **V Kristu**, jak to čteme v Efezským 1, **jsme všichni vyvolení před věčnými časy**. V Kristu jsme všichni Božími knězi. Ale **být v Kristu** nelze stavět na roveň s pozemským postavením věřícího člověka na zemi. Dokud mají věřící na zemi ještě své funkce, své úkoly a své pracovní okruhy, jsou zde jistě rozdíly. Také v Božím shromáždění jsou rozdíly. Tam mluví ve shromážděních bratři a ženy mlčí. A tedy ani

tento argument neoslabuje 1. Korintským 11.

Než přejdeme k 4. verši, chtěl bych ještě promluvit o otázce poslušnosti vůči tomtu Slovu. Možná že ten či onen byl ohledně tohoto dílčího aspektu pravdy až dosud nepoučený nebo nevědomý. Pak má s námi Pán trpělivost. Ale když ty věci z Božího slova známe, pak si Pán přeje, abychom byli poslušní. Nuže, jsou dva druhy poslušnosti. Je tu poslušnost služebníka a je tu poslušnost syna. Služebník poslouchá, protože dostává pokyny, resp. příkazy. Zda jim rozumí nebo ne, nemění nic na tom, že svého pána poslouchá. Pak tu je poslušnost syna. Syn má porozumění myšlenkám svého otce a poslouchá nejen proto, že má příkaz, nýbrž protože je pro něho radostí odpovídat myšlenkám a představám svého otce. Chce mu působit radost a poslouchá s náhledem a porozuměním. Otázka nyní je: Ke kterému druhu poslušnosti nás Pán chce vést? Odpověď není těžká. Chce nás vést k poslušnosti z porozumění. Ostatně místo z 1. Petra 1, kde čteme, že jsme přišli k poslušnosti Ježíše Krista, se žel v našem středu někdy vykládá trochu ploše. Odpuště mi, když to jednou řeknu tak jasně. Někdy se říká, že máme jen poslouchat, ale to je příliš málo. To místo má na mysli, že máme poslouchat tak, jak poslouchal Pán Ježíš. Pán Ježíš byl poslušný z porozumění; z hlubokého porozumění Božím myšlenkám činil Boží vůli. K tomu mě Pán chce přivést. Tam ale nepřijdu, když nejdříve nezačnu s poslušností služebníka. Tento vývoj, milí, si musíme dobře vštípit. Jestliže máme následující postoj: „Nikoli, tak, jak to říká Boží slovo, to nebudu dělat, protože tomu nerozumím,“ pak nikdy nepřijdeme k poslušnosti syna. Jsou však muži a ženy, kteří četli tento biblický text, aniž by mu rozuměli, ale jednoduše dělali to, co zde je napsáno. Žena například ještě neporozuměla tomu, proč si při modlitbě má přikrývat hlavu, ale prostě to dělá, protože to je v Božím slovu napsáno. Takovému postoji Pán žehná, a tak vede duši dále a dává jí porozumění o Božích myšlenkách. Později je poslušná z porozumění. To je cesta. Ale když zásadně odmítáme věci jen proto, že jim ještě nerozumíme, pak nikdy nebudeme vedeni dále. „**Tajemství Hospodinovo zjevné jest těm, kteří se jeho bojí,**“ říká Písmo (Žalm 25,14). Svě myšlenky oznamuje jim a ne někomu, kdo odporuje a svévolně věci odmítá, protože ve svém duchovním procesu zrání ještě nedošel tak daleko. Tomu není těžké porozumět. Jako děti jsme nejprve poslouchali proto, že otec nebo matka něco řekli. Zda jsme rozuměli tomu, co oni řekli, bylo nejprve naprosto vedlejší. To bych chtěl našim mladším zde také nejprve dát na cestu – ve škole slyšíte něco zcela jiného –, ale když tvůj otec něco řekne, pak to udělej! Zda tomu rozumíš a chápeš, proč to tak musí být, je zcela jedno. Později, až budeš starší, tomu porozumíš. Otec ti jako osmiletému nemusí dávat žádné vysvětlení, proč to musíš udělat tak a ne jinak. Později to udělá, a potom porozumíš myšlenkám svého otce. Pak v nich budeš žít.

Důsledky toho pořadí (verše 4-10)

Přechod k 4. verši je tento: Boží pořadí ve stvoření z 3. verše se nyní stává zjevným ve vnějších věcech. To, co jsou Boží myšlenky, se ukazuje ve formalitách. Zcela vědomě volím toto slovo, protože se často říká: „To jsou přece jen vedlejší, vnější věci. Je přece zcela lhostejné, zda se s nimi zachází tak nebo jinak.“ Ne, ve vnějších konáních se zjevují Boží zásady. Tomu se musíme také naučit. Dám k tomu dva příklady:

1. V 1. Korintským 10 se Korintští domnívali, že mají svobodu k tomu, aby se účastnili stolu démonů. Nechtěli se učinit zajedno s démony, nechtěli s nimi mít společenství. A přece jejich vnější účastí u jejich stolů nastalo právě to, co nechtěli.
2. Ve 2. Janově 10 a 11 čteme: **Kdo pozdravuje bludaře, má účast na jeho zlých skutcích.** Docela normální pozdrav učitele bludu mě přivádí do vnitřního společenství se zlým učením, které tento muž zastupuje, a ať to chci nebo nechci, přesně to je následkem.

Tedy vnější konání ukazují vnitřní zásady. Tak tomu je také zde. A začíná to poučením o modlení se muže a ženy. Podle toho, jak si muž nebo žena počínají při modlení, je či není ukázána zásada pořádku ve stvoření. Nuže je to slavná výsada smět se modlit. Ženy a muži se smějí modlit. To ukazuje nyní tento oddíl. Nechceme více používat tuto výsadu? Ale musíme dále vyjasnit, o jaký druh modlitby se zde jedná. To je naprosto důležité pro porozumění oddílu. Jestliže tomu nerozumíme, neporozumíme celému oddílu.

Pán zde staví modlení a prorokování na jeden stupeň. Začnu tím druhým. Co to je „prorokovat“? Prorokovat neznamena předpovídat budoucí věci. Tento druh prorocké služby existoval ve Starém zákoně. Ten už dnes není. Dnes žádný bratr ani žádná sestra nepředpovídají budoucí věci. Ne, „*Kdo prorokuje,*“ je napsáno v 1. Korintským 14,3, „*mluví lidem ke vzdělání a napomenutí a potěšení.*“ To znamená, že někdo (muž nebo žena) je Pánem použit, aby když přijde z Boží přítomnosti (nebo ze společenství s Ním), poučoval jiné, resp. jim něco říkal s cílem je vzdělat, napomenout nebo potěšit. Někdo, kdo prorokuje, přibližuje posluchačům Boží myšlenky a blíží se jejich momentálním potřebám. Mluví to, co posluchač v té chvíli má od Boha obdržet, co je užitečné pro jeho momentální situaci. To je prorocká služba, služba prorokování v naší době. Tuto službu může někdo konat jen tehdy, když se před druhými projevuje nahlas. Se zavřenými ústy nemůže být vysloveno žádné proroctví. Když ty, milý bratře, mně chceš sloužit a jsi Pánem k tomu použit, musíš mi něco říci, jinak nemůžeš při mně vykonávat službu prorokování. A modlení je postaveno na jeden stupeň s touto službou. Jde zde tedy o hlasitou,

veřejnou modlitbu před druhými. Nejde zde o to, aby se nějaká sestra nebo i nějaký bratr modlil v tichosti v myšlenkách. Jde zde jen o hlasitou, veřejnou modlitbu před druhými. A když se nějaký bratr tak modlí nebo prorokuje, pak, tak to je zde napsáno, nemá mít nic na hlavě, tj. žádnou příkrývku hlavy. Když se modlí s přikrytou hlavou, pak zneuctuje svou Hlavu, pak zneuctuje Krista.

Když nějaký muž vystoupí na veřejnosti a modlí se, pak nepokrytou hlavou ukazuje, že na veřejnosti reprezentuje Boha. Je buď Božími ústy vůči posluchačům, to je prorokování, nebo je ústy přítomných k Bohu, to je modlení. A on je, tak jsme to četli v 7. verši, Boží obraz, tj. muž je představení Boha na této zemi, proto se modlí s nepokrytou hlavou. Ve viditelném stvoření nemá nad sebou žádnou hlavu. A protože reprezentuje Boha jako jeho obraz, modlí se bez pokrytí hlavy. Kdyby se modlil s pokrytou hlavou, pak by to znamenalo, že se ve viditelném stvoření podřizuje ještě nějaké jiné hlavě kromě Krista. Pak zaujímá za první postavení ženy, a za druhé staví nějakou jinou hlavu vedle Krista. Proto zneuctuje svou hlavu, to jest Krista, jestliže se modlí s pokrytou hlavou. Vedle Krista není žádná jiná hlava. Jedinečnost hlavy Krista by byla zpochybněna, kdyby se muž stavěl pod nějakou jinou autoritu ve viditelném stvoření. „*Zneuctuje svou hlavu*“ neznamena svou hlavu, nýbrž znamená to Krista, který, jak je řečeno ve 3. verši, je hlavou muže. Proto ještě jednou: Nejde o tichou modlitbu v myšlenkách. Jestliže se nějaký muž modlí v tichosti zcela sám pro sebe, pak to může činit i s pokrytou hlavou, protože není pozorován nikým ve stvoření. Bratr Brockhaus jednou sám o sobě řekl, že se modlil více s kloboukem na hlavě než bez klobouku.

Nyní k ženám v 5. verši: „*Každá žena ale, která se modlí nebo prorokuje s nepokrytou hlavou, zneuctuje svou hlavu.*“ Jestliže se ale nějaká ženy modlí na veřejnosti nahlas před druhými, pak přikrytou hlavou dokumentuje, že ve viditelném stvoření má nad sebou hlavu, to jest muže. Nemusí to být vlastní muž, nýbrž prostě **muž** jako stvoření. Když to činí s nepokrytou hlavou, pak zneuctuje svou hlavu, opět ne svou vlastní hlavu, nýbrž muže. Pak ve svém chování ukazuje, ať už to chce nebo nechce, že chce být mužem. Zaujímá v té chvíli postavení muže, který se jistě má modlit s nepokrytou hlavou. Ale žena je vděčná za to, že je žena, a ukazuje přikrytím hlavy při veřejné modlitbě viditelnému stvoření, lidem, a také neviditelnému stvoření, světu andělů, své podřízené postavení. Také zde tedy nejde o to, že se sestra musí přikrývat, když se zcela sama v tichosti pro sebe modlí. Milá sestro, když v noci nemůžeš spát a užiješ ten čas k modlitbě, pak nemusíš mít vedle postele položen šátek a když se v té době modlíš, nemusíš se přikrývat. Jestliže to nějaká sestra v Boží bázni činí, nechť to činí, ale není to poučení z 1. Korintským 11.

Rovněž není poučením z 1. Korintským 11, že sestry se přikrývají, když se bratři modlí. Když se muž v rodině doma modlí, nemusí se sestra přikrývat. Jestliže to činí

z Boží bázně, nechť to činí, já jí to nechci brát, ale zde o to nejde. Ovšem jsou jistě situace, kde se sestry modlí na veřejnosti, například s dětmi u stolu, když tam není muž. Nyní děkuje za pokrmy a modlí se nahlas před druhými. Milá sestro, přikrýváš se potom? Přál bych si, abys to činila. Jestliže jsi až dosud o tom nebyla poučena, Pán má trpělivost, ale jestliže znáš ty věci a nečiníš je, pak je to neposlušnost. A jak Bůh smýšlí o neposlušnosti, nemusím dále vykládat. Kromě toho je později řečeno, že je hanba, když se nepřikrýváš. Jiná příležitost by byla, kdybys pozvala nějaké jiné ženy ke snídani. Snídaně žen může být dobrá, ale také nemusí být dobrá. Je-li použita k mluvení o druhých věřících, pak by se neměla konat. Ale když se sejdete, abyste se modlily, pak je dobrá. Když se potom modlíš před druhými, pak si přikryj hlavu. Anebo navštívíš nemocnou sestru a chceš se s ní modlit. Cenná služba – jen si přikryj hlavu, když se modlíš. Přesně to je cílem 1. Korintským 11 a právem se ptáme: Proč se to děje tak málo?

Sestra může také prorokovat. Filipovy dcery ve Skutcích 21 prorokovaly. A ve Skutcích 2 je citován Joel 2: „**Vaši synové a vaše dcery budou prorokovat.**“ To se vztahuje na budoucí dobu v tisíciletém království. Ženy mohou dobře také prorokovat, ale ne ve shromáždění, zcela přirozeně ne, neboť to říká 1. Korintským 14,34. Ve shromáždění se ženy také nemodlí, v každém případě ne ve smyslu 1. Korintským 11. Když žena ve shromáždění tiše sedí a v myšlenkách se modlí, pak se neprojevuje hlasitě před druhými. Přesně to totiž nesmí. To je napsáno v 1. Korintským 14,34. Ve shromáždění má mlčet, ale v myšlenkách se smí modlit. Ženy se nemusí tedy ve shromáždění přikrývat proto, že se tam modlí, pro to jsou jiné důvody, o kterých budu mluvit ještě později. Jestliže se ale žena modlí nahlas před druhými nebo například doma prorokuje **jako učitelka dobrého**, aby vyučovala mladší ženy v oblastech jejich úkolů (Titovi 2), pak si má přikrývat hlavu. O to jde v našem verši a já doufám a přeji si, abychom tomu trochu porozuměli. Nerozhořčila by se nějaká sestra, kdyby se její muž na veřejnosti modlil s přikrytou hlavou? Myslím, že by to vyvolalo její rozhořčení. A když se sama modlí bez přikrytí, muselo by to rovněž vyvolat rozhořčení.

Důsledky nedbání

Nyní se podívejme, jak to Pán posuzuje, když tyto věci zůstanou bez povšimnutí. V dovětku verše 5 čteme, že když se žena modlí s nepřikrytou hlavou, je to jedno a totéž, jako kdyby byla oholená. Bůh říká ženě: Jestliže se modlíš nepřikrytá, pak se na tebe dívám přesně tak, jako kdybys byla oholená. Oholená znamená mít vlasy hladce odstříhnuté až ke kůži. Oholené vlasy byly pro dotčeného ve Starém zákoně vždy výrazem hanby. Ve 4. Mojžíšově 5,11 a dále se například mluví o tom, že žena se odvrátí a dopustí se nevěry vůči svému muži. A o ženě, která je takto popsána, je v 18. verši řečeno, že její hlava má být obnažena. Pak byla oholená

žena. Tak Bůh posuzuje modlení s nepříkrytou hlavou. S tímto je srovnává.

V 1. Paralipomenon 19,4 čteme: „**Pročez Chanun vzav služebníky Davidovy, oholil je...**“ a ve verši 5: „**... a byli muži ti zlehčeni velice.**“ Toto místo ukazuje, jak zneučtění a oškliví nyní byli v očích druhých lidí. Poznámka říká, že **byli velmi zahanbeni**. Ještě jiné místo z Micheáše 1,16: „**Vyhol se a ostříhej se nad dětmi své rozkoše, rozšiř svou lysinu jako sup, neboť od tebe byly odvedeny.**“ (MP) Také toto místo ukazuje, že jak vyholení, tak i odstřížené vlasy byly vyjádřením hanby. Chce se žena nechat od Boha tak posuzovat?

Pak čteme dále v 6. verši: „**Jestliže žena nemá přikrytou hlavu, nechť si také nechá ostříhat vlasy.**“ Apoštol Pavel jakoby říká ženě: Jestliže se nestydíš modlit se s nepříkrytou hlavou, pak to hned dokumentuj tím, že si necháš zcela ostříhat vlasy, neboť pak ukazuješ skutečně na veřejnosti, jak si stojíš k Božímu pořádku ve stvoření. To je závěr. Je to vážné slovo, ale jsou to Boží myšlenky. Potom se pokračuje: „**Jestliže ale je pro ženu hanbou, aby jí byly ostříhány nebo oholeny vlasy, tu nechť se přikrývá.**“ Tento verš jednoznačně říká, že pro ženu je hanba, když má oholené nebo ostříhané vlasy. Tyto oba výrazy budeme nyní zkoumat. Musíme se nyní naučit tyto dva výrazy od sebe rozlišovat. V původním textu ve Starém i v Novém zákoně jsou pro „holit“ a pro „ostříhat“ dva výrazy, které ukazují, že jde o následující věci: „Holit“ je oholení břitvou až na kůži. „Ostříhat“ je ostříhání vlasů nůžkami. Na tomto místě to neznamená odstříhnutí špiček vlasů, ačkoli Bůh nechce žádné odstříhování vlasů. Pán nechce, milá sestro, abys od svých vlasů něco odjíkala. Ale nyní vysvětlím obě slova, která tu jsou: Je to hanbou pro ženu, když se holí (nebo je oholena) a když si vlasy stříhá nakrátko, jako to činí muž. Stejně tak je také hanbou, když se modlí s nepříkrytou hlavou, takový je úsudek Pána.

Když nyní ještě přemýšlíme o tom, co je hanbou a uděláme srovnání s jinými místy Písma, pak se vlastně musíme uleknout. V 1. Korintským 14 je například řečeno, že je hanebné, když žena ve shromáždění mluví. A víte, co je ještě označeno jako hanebné? Láska mezi stejnými pohlavími v Římanům 1,26. Je tam popsána jako potupná vášeň. Tím staví Pán tyto věci na jeden stupeň. Není to dostatečně odstrašující? Nechceme přirozeně používat odstrašujících prostředků, abychom probudili svou poslušnost vůči Božímu slovu. To by nebyla dobrá cesta. Dobrou cestou je dokázat lásku k tomuto Bohu – Stvořiteli, který stvořil muže a ženu, tím, že v poslušnosti uznáme tento pořádek ve stvoření, respektujeme ho a dbáme na něj. Přikrytím, resp. nepříkrytím ctíme své hlavy: Muž ctí Krista a žena ctí muže. To je překrásný, Bohem nařízený pořádek.

Boží zdůvodnění (verše 7-9)

Od 7. verše máme zdůvodnění pro toto chování, a je řečeno, že muž nemá přikrývat hlavu, protože je Boží obraz a sláva. Už jsem něco krátce řekl o pravdě, že je Božím obrazem. V 1. Mojžíšově 1 je napsáno, že muž byl stvořen k /nebo „v“/ Božímu obrazu. „Obraz“ znamená vždy znázornění nějaké věci. Kdybych vám ukázal obraz své ženy, pak je to obraz, nikoli má žena, ale tento obraz ji představuje. Tak právě muž není Bůh, ale muž představuje v tomto světě Boha. To je vždy myšlenka obrazu. Dobrým vysvětlením toho je verš Koloským 1,15, kde čteme, že Pán Ježíš je obraz, **ten** obraz neviditelného Boha. To my muži nejsme. **Tím** obrazem je jen Pán Ježíš, protože on je **dokonalým** představením Boha, ano je sám Boží Syn. Ale muž je také Boží reprezentant v tomto stvoření. Adamovi, nikoli Evě, byl dán úkol, aby dal jména zvířatům. Adam byl Boží reprezentant ve stvoření, a tak je muž představením Boha, Boží obraz. Proto nemá přikrývat svou hlavu.

Za druhé je muž také Boží sláva. To není přesně totéž jako obraz. Obraz znamená znázornění, a sláva znamená vyzařování. Skutečnost, že muž je sláva Boha, znamená, že vyzařuje Boží bytost nebo Boží podstatné rysy, šíří lesk toho, co je Bůh. To znamená, že když lidé vidí božsky zaměřeného muže, pak podle tohoto muže právem usuzují na Boha. To je vůle Pána.

Nyní přicházíme k ženě. „**Žena ale,**“ verš 7b, **je sláva muže.**“ **Není** jeho obraz, **nikdy** nepředstavuje muže, a protože ho nikdy nepředstavuje, proto si při modlitbě přikrývá hlavu. Nyní přicházím ještě k souvislosti s 1. Timoteovi 2,8, která se dobře hodí. Tam totiž je napsáno, že muži se mají modlit na každém místě. **Muži.** Tam nestojí „ženy“. To tedy znamená, že pro ženu není předpokládána modlitba na každém místě. Ona mlčí ve shromážděních. To jsme už slyšeli. Také v přítomnosti věřících mužů se nemodlí. Ponechávám nyní mimo zřetel, že mohou být výjimky při nemoci nebo zvláštních nouzových situacích, které jsou přirozeně myslitelné. Dle zásady se žena nemodlí v přítomnosti věřícího muže. Není představením muže. Nezaujímá postavení muže. A to můžeme, jak se domnívám, následně vysvětlit: Když jsou přítomni věřící muži, pak reprezentují Boha a modlí se a vedou v modlitbě přítomné, a žena zaujímá své místo a v této situaci mlčí. Když ale není přítomen muž, činí žena něco, co vlastně je úkolem muže. Tím směřuje nebo dotýká se úkolu muže a přikrývá se, aby bylo poznatelné, že zaujímá místo poddanosti pod nějakou hlavou.

Muže žena „**je sláva muže**“, to znamená, že vyzařuje podstatné rysy muže. Už jsme se zmínili o tom, že to můžeme vztáhnout také na manželství, aniž bychom to na ně omezovali. Jasně jsme viděli, že naučení zde jdou dále než k manželství, že jsou zásadního druhu. Ale když to vztáhneme na manželství, pak to má za obsah zcela

důležité naučení o mravní váze výroků věřících mužů. Vy, milé ženy, které jste provdané, vy jste sláva vašich mužů. To znamená, že lidé, kteří vás pozorují, právem usuzují z vašeho chování na vašeho muže. Tak jako lidé právem z chování muže soudí o Bohu, tak lidé právem na základě chování ženy usuzují na jejího muže. To znamená, že chování mé ženy přispívá k tomu, zda má mravní váha ve shromáždění je slabá, zmenšená nebo respektovaná.

Když naše ženy, milí mužové, jednají proti těmto zde jmenovaným zásadám, tj. modlí se s nepříkrytou hlavou na veřejnosti nebo si odstřihují vlasy nebo se chovají tak, jak se chová muž, pak ztrácíme my jako muži ve shromáždění svou mravní autoritu. Bojím se, že u mnohých z nás tomu tak více či méně je. Někdy jsme udiveni zploštěním (mělkostí) v našem středu, chybějící odvahou bratří vyslovit ještě věci, které by vlastně z Božího slova měly být řečeny. Proč to ten bratr už neřekne? On ví, že u něho samého nebo v jeho rodině jsou nedobré věci, které by z Boží strany vlastně musely být jmenovány. To je bod, proč se všichni máme stydět a sklonit se. Milá sestro, myslí prosím na to! Přispíváš k tomu, zda tvůj muž má ve shromáždění mravní váhu nebo ne. **„Je sláva muže.“** Krásný, obdivuhodný a pozitivní příklad máme v Přísloví 31. Stojí za přečtení. Tam je popsána žena, o které se v branách města mluví pozitivně a ve prospěch jejího muže. Podle tohoto příkladu se chtějme orientovat.

V 8. verši máme další zdůvodnění: **„Neboť muž není z ženy, nýbrž žena z muže.“** Duch Svatý vytahuje, abychom tak řekli, všechny rejstříky, aby nám ukázal, proč se žena při modlení má přikrývat a muž to nemá činit. Uvádí nejružnější důvody. Nyní se vrací zpět až docela na začátek prvního stvoření a říká: **„Neboť muž není z ženy.“** Víme, že muž byl utvořen z prachu země (1. M. 2), ale žena, která byla utvořena v návaznosti, ta byla, jak to je zde napsáno, z muže. Nebyla utvořena ze země, nýbrž ze žebra muže. Časové pořadí ve stvoření je jedno zdůvodnění pro přikrývání nebo nepřikrývání hlavy. To se kryje také opět s 1. Timoteovi 2, kde ve verši 13 čteme: **„Adam byl nejprve stvořen, potom Eva,“** nikoli obráceně.

Na okraj budiž poznamenáno, že se zde také ještě učíme, že muž je v celém svém směřování více vztažen k zemi nebo k věcem, protože Adam byl utvořen ze země. Musíme prostě přijmout, že muž je jiná než žena. Žena byla utvořena z muže, a tím je její směřování více vztaženo k osobám. Obojí má svou cenu. Abychom to vyjádřili trochu moderněji, mohli bychom říci: „Muž má jiný software než žena.“ Žena je jiná, ale ne méněcenná, nýbrž obojí se vzájemně doplňuje. My jako muži bychom měli brát ohled na to, že naše ženy cítí jinak. Když jsem byl krátce po svatbě, a někdy se mi to ještě stává i dnes, pokoušel jsem se svou ženu přesvědčit důkazy. Možná, že se o to právě také pokoušíš, a já ti říkám, že to nemá smysl. Není možné ženu přesvědčit argumenty. Žena cítí více s důrazem na city a emocionálně. Je to tak dobré a nikterak negativní. Můžeš svou ženu přesvědčit svými

činy, když pro ni něco uděláš z lásky. To byla jen malá poznámka na okraj.

„Neboť muž také nebyl stvořen kvůli ženě, nýbrž žena kvůli muži.“ (verš 9) To je další zdůvodnění. nyní je nám ukázáno, že stvoření Evy je nejen časově posunuto po Adamovi, nýbrž proč ona vůbec byla stvořena či utvořena. Eva byla stvořena kvůli Adamovi, a nikoli obráceně. Nyní si přečteme 1. Mojžíšovu 2,18. Není to ne důležité: *„Není dobré, aby člověk byl sám; učiním mu pomoc, jemu rovnou.“* Poznámka říká: *„jemu odpovídající“*. To se nyní vztahuje k našemu verši v 1. Korintským 11. Pomoc pro Adama byla tedy Eva, a nikoli obráceně. Nesmíme z toho nyní učinit závěr a snad říci: *„Tedy nemusím své ženě nikdy pomáhat. Vždyť já nejsem žádná pomoc pro svou ženu, nýbrž ona je pro mne!“* Takový závěr by byl osudný. Láska k tvé ženě tě vede k tomu, abys jí pomáhal, jak jen to je možné. Přesto zásada není dotčena. Doplnění pro Adama byla Eva. Je to obdivuhodná skutečnost být „pomocí“, milé sestry, to není vůbec nic méněcenného. Víte, kdo je také v Bibli označen jako pomoc? Bůh. O Bohu je řečeno, že je pomoc, například rychle nalezená v souženích. A když je Bůh nazván pomocí, pak můžeme pevně držet, že to nemůže být nic méněcenného. Tak Bůh postavil k sobě muže a ženu.

Ještě jednou říkám: Žena kvůli muži a ne obráceně. Když soužití muže a ženy probíhá biblicky, pak to dává nádhernou harmonii, ať v manželství, v rodině, v obchodě a v zaměstnání, ve společenském životě, ve shromáždění nebo i v politických strukturách zemí. Pak je to k blahu lidstva. Když se ale věci převrátí, vede to, a je jedno kde to je, vždy přímo ke katastrofě. Doufám, že jsme se pomocí těchto nyní uvažovaných zdůvodnění něčemu naučili o nutnosti přikrývání nebo nepřikrývání hlavy. Nejsou to totiž jen vnější věci, na kterých vůbec nic nezávisí, nýbrž jsou to jistě způsoby chování, v nichž se zjevují božské základní pořádky. Už včera jsem řekl, od koho to může Pán očekávat. Přece jen od těch, kteří Mu náležejí, kteří z lásky k Němu dávají v této otázce odpověď podle Boha.

Až dosud jsme viděli, že Bůh vložil do svého stvoření pořádek a že tento pořádek v Božím stvoření vzhledem k muži a ženě má také použití ve vnějších věcech. Např. v této kapitole se ukazuje ve způsobu, jak se muži a ženy modlí. U naučení v tomto oddílu jde tedy o modlitbu. Přitom apoštol činí srovnání mezi ženami, které se při modlitbě nepřikrývají, a ženami, které se oholily nebo ostříhaly. Nuže dnes máme nejen problém, který existoval už tehdy, že se ženy při veřejné modlitbě nepřikrývaly – ten problém tu je ještě stále. Přichází k tomu další problém, který tehdy v Korintu ještě nebyl. Dnes máme nejen problémy s vlastním poučením tohoto oddílu, nýbrž také se srovnáním, které apoštol činí, protože si dnes ženy své vlasy stříhají. To v Korintu nebylo obvyklé. Už jsme o tom trochu mluvili, ale ve spojení s veršem 14, kde se mluví o *„dlouhých vlasech“*, se k tomu ještě jednou vracíme. Chtěl bych jen zdůraznit, že zaměření poučení zde necílí ke stříhání nebo nestříhání vlasů, nýbrž k poučením o modlitbě. Apoštol uvedl mnoho zdůvodnění pro

to, proč se žena má přikrývat, ale muž ne.

V 10. verši pokračuje a zdůvodnění rozšiřuje. Dává nyní nové zdůvodnění pro tento způsob modlitby, když říká: **„Proto má žena mít na hlavě moc, kvůli andělům.“** Dříve než budu mluvit o andělech, povím něco o této moci na hlavě. Jsou vykladači Bible, kteří v tomto přikrývání nebo v této moci na hlavě nevidí nic jiného, než vlastní vlasy ženy, když říkají: „Vlasy ženy jsou jejím přikrytím.“ Tento výklad není udržitelný. To bych chtěl krátce zdůvodnit, neboť pak bychom museli 5. verš číst takto: „Každá žena ale, která se modlí nebo prorokuje bez svých vlasů, zneuctuje svou hlavu, neboť je to jedno a totéž, jako kdyby byla oholená.“ A 6. verš bychom museli číst: „Neboť když nějaká žena není přikryta svými vlasy, tu nechť si nechá také vlasy ustříhnout.“ Dále už nemusím číst, to ukazuje celou nesmyslnost takového tvrzení. Vzhledem k muži bychom pak museli říci – protože on přece se nemá modlit s přikrytou hlavou: „Musí si, dříve než se modlí, odejmout vlastní vlasy.“ To ukazuje nemožnost takového výkladu, a proto ho nemusíme dále sledovat.

Moc na hlavě je dodatečné přikrytí hlavy. Není ustanoveno, co to má být, zda šátek nebo klobouk anebo cokoli jiného; ale je jasné, že to je dodatečné přikrytí hlavy. Poznámka velmi výstižně říká: „Znamení moci nebo síly, pod kterou stojí.“ To jsem vysvětlil v předešlých večerech. Když si žena něco dá na hlavu, když se veřejně modlí, ukazuje, že stojí pod autoritou muže.

Nyní přicházíme k odůvodnění: **„kvůli andělům“**. Tento dovětek také ukazuje, že se zde nejedná o tichou, v srdci vyslovenou modlitbu. Proč to je jasné? Andělé mohou zaznamenat jen to, co je mluveno nahlas nebo to, co mohou vidět. Andělé nehledí do našich srdcí. Nevím, zda jste si to až dosud uvědomovali. Ani Satan nemůže vidět do našich srdcí. Nechme k tomu mluvit Písmo, a to z dlouhé Šalomounovy modlitby. Tam čteme ve 2. Paralipomenon 6,30 na konci: **„Ty zajisté sám znáš srdce lidská.“** To znamená, že andělé zaznamenávají jen slyšitelné a jim viditelné události na zemi. Jestliže andělé vidí, že žena má něco na hlavě, zaznamenávají to. Rovněž tak, když se žena projevuje nahlas, také to vnímají.

Vnímání andělů

Nyní se podíváme na některá místa z Nového zákona, která ukazují, jak andělé vnímají události na zemi.

V 1. Korintským apoštol říká, že jsou učiněni divadlem andělům a lidem. Pak myslím na místo v 1. Petra 1,12, kde je na konci řečeno, že andělé touží nahlížet do jmenovaných věcí. Také do věcí, které skrze apoštola Pavla a jiné byly zvěstovány, které tedy byly proneseny nahlas.

Stejně tak k tomu nalézáme něco ve známé 24. kapitole Lukáše, kde v 5. verši je vydáváno svědectví o vzkříšení Pána Ježíše anděly, kteří tam seděli na hrobu: „Co

hledáte živého mezi mrtvými?“ Další místo máme v 1. Timoteovi 5,21, kde Pavel říká: *„Osvědčuji před obličejem Božím, a Pána Ježíše Krista, i vyvolených andělů.“* Zde jde také o Pavlovo slyšitelné svědectví, které andělé slyšeli. Tuto myšlenku ukončím poukazem na Efezským 3,10. Tam je napsáno, že nyní, tedy v dnešní době, je skrze Shromáždění oznamována knížectvím a mocím v nebeských místech ta rozmanitá moudrost Boží. Tato Boží moudrost v Dopisu Efezským se přirozeně vztahuje v první řadě, to mi je také jasné, na pravdu o Kristu a jeho Shromáždění, ale to nevylučuje, že v pořádku stvoření je také Boží moudrost. Když ji andělé chtějí vidět, pak ji tedy nevidí v buddhismu ani v islámu, pak ji vidí ve Shromáždění /Církvi/, tj. u těch, kteří tvoří Shromáždění. Tedy kvůli andělům se žena přikrývá, když se modlí veřejně nebo nahlas před druhými.

Poznámka mezi textem

V 11. verši čteme: *„Avšak není ani žena bez muže, ani muž bez ženy v Pánu.“* Raduji se z této malé poznámky mezi textem. Mám hluboký dojem, že slovo „avšak /a přesto/“ nám ještě jednou ukazuje, že není v úmyslu Ducha Svatého provádět nějaké oceňování; ačkoli – tak to můžeme také říci – tu je tento Boží pořádek ve stvoření, přece není ani žena bez muže, ani muž bez ženy v Pánu. V užším smyslu to můžeme vztáhnout také na manželství. Tady začíná takový vztah svatbou v Pánu (1. Korintským 7,39). Rovněž to můžeme rozšířit na skutečnost, že tu vůbec jsou mužové a ženy. Bůh je tak stvořil, protože zde je vzájemné doplnění, a tu chceme ještě jednou myslet na stvoření – to je zajímavé: V 1. Mojžíšově 1,27, když Bůh stvořil člověka, je napsáno: *„I stvořil Bůh člověka k obrazu svému,“* potom následuje dovětek, který nyní blíže vysvětluje, kdo tento stvořený člověk je, a sice: *„Muže a ženu stvořil je.“* Když tedy Bůh nejprve mluví v jednotném čísle o stvoření (jednoho) člověka, pak tím vysvětluje, že muž a žena patří k sobě. Jsou společně v Pánu. To znamená, že jsou každý za sebe závislí na Pánu a jsou závislí jeden na druhém. Jsou tedy jedna obdivuhodná, doplňující se jednota a co do hodnoty nejsou rozdílní. Mám radost, že to ještě jednou mohu říci, aby žádná sestra neměla myšlenku: *„V těchto dnech jsme zase jednou dostaly svůj díl a přece jen nejsme tak cenní jako muži.“* Ne, zcela naopak: Jste velmi, velmi cenné v Božích očích, jako muž, a ne bez něho, a my ne bez vás v Pánu.

Závislost muže a ženy (verš 12)

„Neboť jako žena z muže, tak i muž skrze ženu, všechny pak věci z /od/ Boha.“ (verš 12) Už včera večer jsem se zmínil o stvoření v 1. Mojžíšově 2. Ve spojení s tímto veršem to chci učinit ještě jednou. Část verše *„jako žena je z muže“* jsem už vysvětlil. Bůh utvořil z Adamova žebra Evu. Žena je tedy vzata z muže. Ale dovětek je

rovněž tak pravdivý. Na to chci nyní trochu položit důraz. Nejenže žena je z muže, nýbrž muž je také skrze ženu. V této malé větě se Písmo neodvolává na akt stvoření, nýbrž na narození každého muže. Každý muž se narodil skrze ženu. To ctí naše ženy, tj. lépe řečeno, naše matky, ale také všeobecně ženu. Toto bychom si měli uvědomit. To nás uchrání od pýchy a povýšenosti. Žena byla nástrojem k mému i tvému narození. Je zajímavé, jak je zde Písmo přesné. Když říká, že muž je **skrze** ženu, pak neříká: **z** ženy. „*Skrze*“ znamená, že žena je nástrojem. Pak následně čteme: „*Všecky pak věci od Boha.*“ A slovo „*od*“ poukazuje na původ. Původ je Bůh jako Stvořitel každého. Každá narozená žena a každý narozený muž mají svůj původ ve stvořitelské Boží síle. Ale žena se stala nástrojem, aby mohla porodit muže. Činí nás to vděčnými a skromnými?

Úsudek Korintských (verš 13)

V 13. verši činí nyní apoštol čtenáře svého Dopisu posuzovateli jejich vlastní situace. To máme vícekrát v Pavlových spisech, že své posluchače, když mluvil, nebo své čtenáře, kterým píše, vyzval, aby posoudili vlastní okolnosti. To je velmi cenné. Myslím na kapitulu 10,15, kde to také činí a říká: „*Mluvim jako k rozumným; posuďte, co říkám.*“ Tam jsou dána poučení o stolu Pána; zde o pořádku ve stvoření. Budeme přemýšlet o výzvě: „*Suďte sami u sebe.*“ Někdy také soudíme a musíme soudit, resp. posuzovat. Pro každé posouzení potřebujeme měřítko. Musíme přece učinit úsudek podle určitého měřítka. Tím mohou být různé věci. Může to být naše vlastní zkušenost. To někdy také není špatné, ale není to nutně spolehlivé. Může to také být rada od druhých věřících. Dále to mohou být i určité tradice anebo způsob, jak jsme dosud jednali. To může také být správné, ale nemusí to být bezpodmínečně správné. Pozorujete, k čemu mířím. Když chceme něco posoudit, pak potřebujeme spolehlivé měřítko. Tímto spolehlivým měřítkem je jediné Boží slovo. Podle něho musíme utvářet svůj úsudek. Možná že řekneš: „Ale mám také své svědomí.“ Jestliže je tvé svědomí ostřeno pomocí Božího slova, pak to je dobré, ale může se také stát, že mé svědomí vůbec není v souhlasu s Božím slovem, a potom i když mi radilo mé svědomí, jednám přesto chybně. Nesloužil Pavel už od svých prarodičů Bohu s čistým svědomím? Co dělal s čistým svědomím? Pronásledoval věřící, kteří byli „té cesty“. Tak daleko to může dojít, když bereme za měřítko jen své svědomí. Potřebujeme tedy měřítko Božího slova. To tedy znamená, že když máme něco posoudit, vždy se ptáme Božího slova. To platí pro všechny otázky, které nás zde zaměstnávají, ale také pro všechny ostatní otázky ve všech oblastech života. A přitom se nemá Božích slov používat tak jako občanský zákoník, §. číslo, odstavec číslo. Jak víme, není v Božím slově popsán každý případ, který je třeba posoudit. Proto musíme znát zásady Božího slova, abychom je mohli použít

vždy na danou situaci. Asi nikdy není nějaký případ přesně stejný jako druhý, takže v závislosti na Pánu se s modlitbou musíme ptát na jeho vůli. Říkám to zcela otevřeně. Často jsou kladeny takovéto otázky: „Co se má dělat, když...?“ Pak by tazatel nejraději slyšel „Ano“, nebo „Ne“. Chtěli bychom myslet černobíle. Buďme velmi opatrní při dávání úsudku o nějakém případě, který se někde stal. Musíme mít velmi dobré znalosti podrobností a musíme pak posuzovat situaci vyváženě z mnoha stran, než skutečně přijdeme k úsudku podle Boha. Tedy je třeba do okolností vnést Boží slovo, a pak najít dobrou odpověď.

Nuže, máme zde Boží slovo, a když Pavel nyní říká: „*Sud'te sami u sebe!*“ a následně klade otázku: „*Je slušné, aby se žena k Bohu modlila bez přikrytí?*“, pak musíme ihned říci: „Ne, to není slušné.“ Neboť Boží slovo nám říká, že to je hanba, resp. hanebné. Máme-li měřítko Božího slova, pak přijdeme také ke správnému úsudku.

Ve spojení s tím, co je slušné, připojuji ještě jednu myšlenku, a to právě ve spojení s desátým veršem, kde jde o anděly. „Andělé“ a „slušné“, to se nyní pokusím spojit. Když se ptáme lidí, co je slušné, dostaneme nejrůznější odpovědi. Láska mezi stejnými pohlavími například není dnes v očích mnoha lidí neslušná, a přesto je neslušná. Nezávisí tedy na tom, jak my lidé o tom smýšlíme, zda něco je nebo není slušné. Podle kultury, bydliště, společenského postavení atd. proto člověk soudí tak nebo tak o různých věcích. Andělé, kteří pozorují naše jednání, jak jsem se to předtím pokusil ukázat, je však neposuzují podle kulturních kritérií, nýbrž jako Boží stvoření znají Boží pořádek ve stvoření a vidí, zda to, co někdo dělá, je slušné nebo není. Oni přesně vědí, že není slušné, když se muž modlí s přikrytou hlavou, a že když se žena modlí s nepokrytou hlavou, je to rovněž neslušné. Andělé nemohou soudit věci v závislosti na kultuře nebo období, neboť oni mají jediné měřítko Stvořitele, a podle něho usuzují v celém světě a nezávisle na údobí.

Sluší se tedy, když se žena modlí s přikrytou hlavou. Ještě jednou bych chtěl uvést 1. Timoteovi 2,9+10. Mezi těmito verši je vytvořen protiklad. V 9. verši je řečeno, co žena má dělat a co nemá dělat. Má se zdobit se stydlivostí a střídmostí. V 10. verši je to spojeno s Boží bázni, kterou tato žena ukazuje. Ale propletáním vlasů, zlatem, perlami nebo drahým oblečením se nemají zdobit. Neboť to právě neodpovídá střídmosti, stydlivosti a Boží bázni. To můžeme bez dalšího přenést na naše místo. Jestliže se žena modlí s přikrytou hlavou, ukazuje svou Boží bázeň. Jestliže se modlí bez přikrytí, ukazuje svůj nedostatek Boží bázně.

Vyučování přirozenosti (verš 14)

Pavel nyní klade mnoho otázek. Ve 14. verši máme opět jednu otázku: „***Neučí vás***

také sama přirozenost, že když muž má dlouhé vlasy, je mu to pro ostudu? Jestliže ale žena má dlouhé vlasy, je to pro ní čest?“ Naše odpověď by musela znít: „Ano, ona nás tomu učí!“ Jiný ale řekne: „Ne, mne to přirozenost vůbec neučí!“ Dovedu si dobře představit, že mnoho žen zcela upřímně a s plným přesvědčením řekne: „Přirozenost mne neučí, že mě krátké vlasy zneuctují.“ To také není lež, ale otázka je, zda jejich úsudek je správný nebo chybný! Když Boží slovo řekne, že přirozenost učí, že dlouhé vlasy jsou pro ženu ctí, pak má Boží slovo pravdu – zcela jednoduše – nezávisle na mínění lidí.

„Přirozenost“ zní v původním textu „Physis“, a my nyní pomocí několik míst budeme tuto myšlenku sledovat. Bůh vložil do přirozeného člověka, kterého stvořil, přirozené citění, které je obráceno k Bohu. Když dnes ve svých přirozených pocitech myslíme proti pocitům daným od Stvořitele – Boha anebo jinak myslíme, pak to jen dokazuje, jak daleko jsme se už odklonili od Božích myšlenek v přirozenosti /přírodě/. Není těžké tomu rozumět. K tomu uvedu několik příkladů. V Římanům 1,25 je napsáno, že člověk zaměnil Boží pravdu za lež a že přinášel uctívání a službu stvoření místo Stvořiteli, který je velebený na věčnost. Bůh stvořil člověka a vložil do něho, aby ctil Stvořitele. To je přirozená, Bohem daná schopnost člověka, ale člověk Stvořitele vůbec nectil, nýbrž udělal si modly a sloužil jim místo Bohu, Stvořiteli. To dokazuje, že nevyhověl Bohem dané schopnosti.

Pak dále v Římanům 1,26 a 27 čteme: „*Proto je Bůh vydal do potupných vášní. Jejich ženy vyměnily přirozený styk za nepřirozený a stejně i muži.*“ K přirozenému intimnímu styku dochází mezi mužem a ženou. Když tedy dnes muži nebo ženy praktikují uvedené nepřirozené věci, pak dokazují, že se ve svých přemýšleních odklonili od Bohem daných vztahů. Stejně tak tomu je vzhledem k našemu oddílu.

Další příklad nalézáme ve 2. Timoteovi 3,3. Tam je řečeno, že lidé jsou bez přirozené lásky. Láska mezi mužem a ženou nejprve nemá s Duchem Svätým nebo duchovními věcmi nic společného. V Novém zákoně máme přirozeně také jiná měřítká (např. v Efezským 5). To je jiná věc. Ale existuje přirozená láska v manželství mezi mužem a ženou, a to i mezi nevěřícími. Je tu také přirozená láska mezi rodiči a dětmi a obráceně – to nemá se znovuzrozením nejprve nic společného. Avšak jak je tomu dnes? Rodiče odkládají své děti nebo nastávající matky své děti uměle potrácejí. To je vražda a zcela proti přirozené lásce, kterou matka k nastávajícímu dítěti pociťuje. Skutečnost, že to činí jinak, dokazuje, jak daleko se odklonili od této Bohem dané přirozené náklonnosti.

Děti trápí své rodiče. Dovolte mi tuto malou vedlejší myšlenku. Vy, milé dorůstající děti v mladém věku, přemýšlejte o tom, co někdy svým rodičům děláte. Všichni můžeme přemýšlet o tom, co jsme snad svým rodičům udělali. Stojí to za zamyšlení. Můžeš to jednoduše bez nějakých pocitů přijmout, když tví rodiče kvůli tobě

po celé noci pláčou? Cožpak tu už nejsou žádné přirozené náklonnosti?

Poměr v manželstvích mezi muži a ženami a obráceně. Muž, který byl 20 let ženatý, řekne v pastýřském rozhovoru: „Můj život v manželství byl peklo!“ Kde tu je ještě něco z přirozených náklonností?

Ta místa stačí, aby ukázala, co nám je zde nyní představeno. Přirozenost totiž přece učí, že pro muže je potupou, když má dlouhé vlasy. Když si muž nechá růst vlasy a vypadá jako žena, to je zde míněno, pak, i pro anděly viditelně, zaujímá ve svém zevnějšku postavení ženy. Nemluvíme nyní o centimetrech, zda ucho je za vlasy vidět nebo ne. U toho se vůbec nechceme zastavovat, neboť o to zde nejde. Jde spíše o to, že muž nosí tak dlouhé vlasy, že svým vnějším zjevem je zaměňován za ženu a to je pro něho zneuctěním. Ještě jednou, nejde přitom o centimetry, i když hned budu mluvit o dlouhých vlasech ženy. Nejde o to, abychom nyní odměřovali přesně na centimetr délku vlasů, nýbrž Písmo ukazuje zásady, které máme přijmout a jimž máme odpovídat.

Dlouhé vlasy ženy (verš 15)

„Když ale žena má dlouhé vlasy, je to pro ni čest?“ Nyní budu mluvit o dlouhých vlasech ženy. Co znamená výraz „dlouhé vlasy“ ženy? Přirozenost učí, že to je její čest; o tom hned něco více. Nyní ale chceme nejprve přemýšlet o dlouhých vlasech. „Dlouhé vlasy“ ukazují na volně rostoucí, nestříhané vlasy ženy. Rád bych to dokázal z Písma. K tomu se podíváme na některá místa Písma. Začneme s Ezechielem 44,20. Tam je o kněžích řečeno trojí:

1. „*Aniž hlavy své*“ – teď si všimneme souběžnosti k našemu oddílu – „*holiti budou...*“ To také sestra nemá dělat. Kromě toho jsou oholené vlasy vždy znamením hanby a zahanbení. I k tomu jsem přečetl místa.
2. „*... ani vlasů nositi /volně nechávat růst* – přel./.“ Kněží tedy **neměli** nechávat své vlasy volně růst, dbejme na toto znění. Měli si je stříhat, v protikladu k ženě, která je má nechávat volně růst.
3. „*... ale slušně ostříhají vlasy své.*“ To je to, co žena nedělá. Je zajímavé osvětlit tyto tři věci.

V prvním případě. Ani kněz ani ženy nemají holit svou hlavu. Druhý výrok: Kněží **nemají** nechávat své vlasy volně růst, ale ženy ano. Třetí výrok: Kněží si mají vlasy stříhat, ale ženy nikoli.

Další místo je z Jeremiáše 7,29. Tam jako výzvu pro znamení zármutku a pokání čteme: „*Ostříhej svou ozdobu vlasů a odvrhni ji.*“ (přel.) Poznámka říká: „Ostříhej své nestříhané vlasy.“ Ještě jednou prosím, abyste si všimli těchto výroků: „volně

růst“, „nestříhané“.

Nyní bych chtěl mluvit o zákonu nazarea ve spojení se 4. Mojžíšovou 6 a Soudců 13. Ve 4. Mojžíšově je představen zákon nazarea, a jsou řečeny tři věci: Ve 3. verši se má zdržovat od vína a od silného nápoje. Podle 5. verše má vlasy své hlavy – nyní přichází opět ten výraz – nechat volně růst. A pak nemá ještě přistupovat k žádné mrtvole – 6. verš. Nazareus, který se pro určitou dobu zasvětil Bohu, zaujímal místo podřízenosti a poddanosti, které žena zásadně zaujímá po celý svůj život. Proto si po tuto dobu má nechat vlasy volně růst. Tedy jinými slovy. To, co žena dělá vždy, to měl po nějakou dobu činit, jako vnější znamení své dobrovolné závislosti a podřízenosti pod Boží autoritu. Nyní se podívejme na jednoho nazarea. V Soudců 13 je Samsonovým rodičům Manue a jeho ženě ohlášeno dítě. Tento narozený syn se měl stát nazareem, odděleným pro Boha. Všimněme si, co je řečeno jeho matce. Ve verších 4, 7 a 14 je jí řečeno, že nemá ani pít víno, ani silný nápoj, ani nemá jíst nic nečistého. Jí, jako matce nazarea, jsou tedy řečeny stejné věci, jako ve 4. Mojžíšově 6 nazareovi samotnému. Avšak jedna věc, která je ve 4. Mojžíšově 6 řečena nazareovi, chybí. Co to je? Matce není řečeno, že má nechat své vlasy volně růst. Proč to není řečeno? Bůh na to zapomněl? Ne, Bůh na to nezapomněl, nýbrž Bůh předpokládá, že vlasy ženy rostou volně a nejsou stříhané.

Ve Zjevení 9,8 je učiněno srovnání. Ukazují se tam kobylinky podobné k boji vystrojeným koním. Pak čteme: „*A měly vlasy jako vlasy ženské.*“ Ženské vlasy, to jsme teď skutečně z Písma viděli, jsou volně rostoucí a nestříhané vlasy. Nyní uvedu ještě dva příklady, jak ženy použily své vlasy ke cti Pána Ježíše: Marie v Janu 12 a velká hříšnice v Lukáši 7. Skropily nohy Pána Ježíše a vysušily je svými vlasy. V oné době to nebyl problém, protože si ženy vlasy nestříhaly. Žena, která chodí s ostříhanými vlasy, jak zde bylo dříve popsáno, jimi nemůže osušit nohy Pána Ježíše. Pak má vlasy jako mužské vlasy. Doufám, že jsem ozřejmil, že Písmo vychází z dlouhých, nestříhaných vlasů ženy. Pak je připojeno, že ty jsou její čest. Toto slovo „čest“ zní v původním textu „doxa“, a „doxa“ – je také mnohým známá – je to výraz pro slávu. V Písmu mluvíme o doxologiích, o chvalozpěvech, kde je Bůh veleben ve Své slávě. Tedy dlouhé vlasy jsou sláva ženy.

Přicházíme nyní k otázce stříhání vlasů. Včera večer jsem vysvětlil ta dvě slova „holit“ a „/o/stříhat“ a přitom jsem řekl, že „stříhat“ neznamená přistřihování (krácení) vlasů, neboť pak žena ještě nevypadá tak jako muž. To není označené jako hanebné, a přece je to cesta, která k tomu může vést. Tolik smím snad ještě k tomu říci. Když, milá sestro, začneš něco odebírat ze své slávy, pak odebíráš něco, co ti Stvořitel – Bůh dal k tvé cti a slávě. Proč je to dnes v našem středu často obvyklé? Může to být, z neznámosti. Pak se nech o tom poučit a nos své vlasy jako tobě od Stvořitele danou slávu. Když jsi tomu jednou porozuměla, pak z nich už neodebírej ani centimetr. Pak nebudeš chtít tuto slávu krátit. Děkovala jsi vlastně Stvořiteli

někdy za to, že máš dlouhé vlasy? Začni s tím, neboť to tě ochrání před stříháním nebo krácením tvého vyznamenání. To Bůh nechce. Chce, abys vlasy nechala tak, jak ti je Stvořitel dal, volně růst. Pak už nebude hrát žádnou roli, jak dlouhé jsou, měřeno na centimetry. Stvořitel – Bůh dal jedné ženě velmi dlouhé vlasy, které jí sahají snad až po pás, a jiné ženě možná dlouhé vlasy, které jí sahají jen k ramenům. Pak ale **nemá** krátké vlasy, když zůstanou volně rostoucí a neostříhané. To je vůle Pána.

Přikrývání hlavy během shromáždění

Dříve než přejdu k poslednímu přečtenému verši 16, promluví ještě o otázce, kterou jsem také oznámil: Do jaké míry můžeme tento oddíl použít k tomu, abychom vysvětlili přikrytí hlavy sester ve shromážděních? Vlastní poučení tohoto oddílu to není. Oddíl není dán proto, aby nám ukázal, že sestry ve shromážděních si mají přikrývat hlavu. To jsem také už ukázal. Ve shromážděních se sestra nemusí přikrývat proto, že se tam modlí. Tam se nemodlí ve smyslu dle 1. Korintským 11, neboť ve shromážděních má mlčet. A přece můžeme z 1. Korintským učinit alespoň tři závěry, které přikrývání hlavy ženy ve shromážděních doporučují nebo ospravedlňují.

První zdůvodnění je: „*kvůli andělům*“. Velmi dobře vím, že se argumentuje takto: „Když to má být kvůli andělům, pak se to zde přece omezuje na veřejné modlení ženy.“ Ano, to je pravda, ale v Efezským 3,10 je napsáno, že skrze Shromáždění (Církev) je knížatům a mocnostem v nebeských místech oznamována rozmanitá moudrost Boží. Chceme-li, můžeme tomu odporovat, protože se místo v Efezským 3,10 nepovažuje za platný důvod. Na první pohled tomu tak je, neboť v Efezským 3,10 je andělům **zásadně** skrze Církev zjevována rozmanitá moudrost, tzn. už jen skrze existenci Církev je oznamována, nejen tehdy, když se sejde (ve shromáždění). Ale když se sejde, je pro svět andělů, který na ni hledí, dána zvlášť příznivá příležitost, ukázat mu také Boží pořádek ve stvoření. Proto je to přece argument. Opakuji: Když se věřící shromáždí jako církev, je to velmi vhodný okamžik nebo vhodná příležitost, ukázat v tomto shromáždění jasně a zjevně pravdu pro svět andělů. To byl první argument pro to, aby se žena také tam přikrývala.

Jako druhý argument jsme v 7. verši uvažovali, že žena je slávou muže. Vysvětlil jsem, co to znamená. V ženě je viditelná sláva muže. Kladu nyní otázku: Má být ve shromáždění viděna sláva muže? Odpověď vlastně nemusím dávat, vy ji znáte stejně tak dobře jako já. Sláva muže nemá být viděna, nýbrž sláva Krista. Závěry tedy je: Žena se ve shromážděních přikrývá proto, aby nebyla vidět sláva muže.

Třetí argument je, že vlasy ženy jsou její sláva. To jsme právě uvažovali. Má být ve

shromáždění viditelná sláva ženy? Odpověď je opět, že nikoli. A závěr je: žena se ve shromáždění přikrývá.

To jsou tři argumenty z tohoto oddílu, které dovolují tento závěr pro zakrývání se. A proto vy, milé sestry, dělejte to i nadále tak, jako dosud, a přikryvejte své hlavy. To je pro viditelné stvoření znamení moci, pod kterou stojíte. A když přicházíte do styku s božskými věcmi, jako ve shromážděních, je to příznivá příležitost to ukázat. Pro Boha to nakonec v tomto smyslu nemusíte dělat.

Ještě smím připojit: Když jsme mluvili o světu andělů, jako ještě jednou právě teď, jde o to, co oni vidí a slyší. Někdy se usuzuje a říká toto: Bůh vidí srdce. Proč se musím ještě ve vnějších věcech zjevovat jako žena? Bůh přirozeně vidí srdce. Proto před Bohem nakonec nemusíš představovat pořádek ve stvoření, ale před viditelným stvořením, před anděly a lidmi, neboť ti nevidí do tvého srdce, nýbrž jen to, co děláš.

K tomu mě napadají ještě některá místa z Písni písní: Píseň 4,1: „*Vlasy tvé jako stáda koz, které vídati na hoře Galád.*“ Píseň 6,4: „*Vlasy tvé jsou jako stáda koz.*“ A Píseň 7,5: „*Hlava tvá*“ – vždy jsou popisovány vlasy ženy, resp. nevěsty – „*na tobě jako Karmel, a vlasy hlavy tvé jako šarlat /purpur/; i král je upoután tvými kadeřemi!*“ (přel.) Zásady Písma jsou pomocí těchto míst jasné.

K výrazu „zastření, zastírání“ bych chtěl ještě něco říci: „**Je to pro ni čest, protože vlasy jsou jí dány místo zastření (závoje).**“ Toto místo ukazuje, že žena nemusí po celý svůj život chodit zastřená. Bratr Darby sice jednou řekl, že to je krásné a milé, když má žena stále přikrytou hlavu. Neříkám nic proti tomu, ale naše místo ukazuje, že vlasy jsou jí dány místo zastření. Jinými slovy to znamená, že nemusí stále nosit zastření. Vlasy jsou jí dány místo toho, nebo zástupně za to. Vůbec není řečeno, co s nimi má dělat. Je jen řečeno: „*Jsou jí dány místo...*“

My se však o této skutečnosti nejen chceme zmínit, nýbrž také ještě budeme přemýšlet o tom, co závoj znamená. K tomu bych chtěl ukázat jedno pozitivní a jedno negativní místo. Když Rebeka v 1. Mojžíšově 24,65 přišla k Izákovi, zastřela se. My bychom si mysleli, že se Rebeka má přece ukázat ve své kráse. Přesně to ale také dělá, ale pro koho už jen? Už jen pro Izáka. Na tom nyní záleží. To znamená „závoj“. Zahaluje ji, abychom tak řekli, před pohledy všech ostatních, a i ona sama už nechce bloudit kolem svýma očima. Chce být už jen pro Izáka. Jaký slavný význam to je. Když neseme tento závoj, myslím v obrazném smyslu, jsou naše myšlenky obráceny už jen na Krista, toho pravého Izáka. Přeneseme-li to na manželství, pak už jen pro vlastního muže, jen pro něho a už ne pro nikoho druhého. To je krásné a hodí se to k tomuto oddílu.

Negativní příklad je v Písni 5. Tu klepe u nevěsty, která se uložila ke spánku. Nepustí ho dovnitř. Ženich jde dále. Pak ona vstane a z dveří kape myrra, ale ženich

je pryč. Stal se jí lhostejným. Pak jde do města a co se tam s ní děje? Odjímají jí její zastření. To je zlé, neboť tím je opět vystavena očím všech. To jsou smutné následky ztraceného obcenství s Pánem.

Závěr (verš 16)

Přijímáme Boží pravdu o pořádku ve stvoření?

„Jestliže pak někdo považuje za dobré se přít, tu my takového obyčeje nemáme, ani církve /shromáždění/ Boží.“ Tento verš neznamená, že bychom nyní mohli být ohledně této předložené pravdy různých názorů a museli o nich diskutovat ve sporech. Pavel jinými slovy říká. Tato pravda o Božím pořádku ve stvoření je přijata. O pravdě se nevedou spory. Když to někdo chce dělat, může to dělat. „My,“ říká apoštol, „to neděláme.“ A míní tím sebe a své spolupracovníky. Rovněž Boží shromáždění to nedělají. O skutečnosti, která stojí a svítí jako slunce na nebi, se nevedou spory. Tak tomu je. Pravda nám byla dána, a my ji přijímáme. Jsme za ni vděční a radujeme se, že ten moudrý Stvořitel-Bůh nás tak, jak chtěl, stvořil jako muže nebo ženu, a tím k tomu vnitřně říkáme „ano“. Řekni prostě „ano“ k tomu, že jsi muž, a řekni „ano“ k tomu, že jsi žena. Chceme v těchto vztazích žít tak, jak je to v tomto oddílu představeno.

Ještě poslední slovo k ukázání, že tento oddíl není závislý na kultuře a také nemá být pojímán jako časově omezený. Ve shromážděních (mn. číslo) Božích se o tom nediskutuje, nýbrž je to přijímáno po celém světě, všude, kde jsou místní shromáždění. Přijetí toho naučení slouží k uzdravení téměř všech problémů, které se nás dotýkají. Ještě jednou se vrátím k výroku bratra Darbyho: Poddanost a poslušnost jsou uzdravující principy lidstva. Když dbáme na zde představené myšlenky, daří se dobře v našich manželstvích, našich rodinách, dobře ve shromáždění, a pak to také dobře půjde ve společnosti, která nás obklopuje, která ale už dávno upadla do mravní zkázy. Prosme Pána, aby nás ochránil před dalším uklouznutím v tomto směru. Prosme vážně za to, milí spoluvěřící, je k tomu nejvyšší čas.

(Přeloženo z přepisu přednášek uveřejněných na www.bibelkommentare.de)

Hendrik Leendert Heijkoop

Odpovědi na otázky:

Přikrytí hlavy ve shromážděních?

Lze z prvního oddílu 1. Korintským (1. Kor. 11,1-16) vyvodit, že ačkoli se zde nejedná o pořádek ve shromáždění, ženy si mají ve shromážděních přikrývat hlavu, když se shromáždění sejde jako takové?

Ne přímým způsobem, ale nepřímě ano. Celý oddíl důrazně ukazuje, že věřící žena v každé situaci, ve které by mohlo být vzbuzeno zdání, že chce zaujmout postavení muže, tedy vůdčí postavení, se přikrývá jako znamení toho, že to není jejím úmyslem, nýbrž že si je vědoma, že v Božím pořádku stvoření stojí pod mužem.

Nuže, to je jistě pravda ve shromážděních, kde ona, podobně jako bratři, zpívá a říká k modlitbám amen.

(www.bibelkommentare.de)

ŠÍŘENÍ PÍSMĀ SVATÉHO
www.sirenipismasvateho.cz
2018